

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Augustus 10-ik napján, 1815-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' Parlamentumban egy jóvallás fog, mint előre erőssítik, kérdés alá vetettetni az eránt, hogy egy biztosság neveztessek-ki a' Lord *Wellington*' számára *Watterlóonál* felállítatandó emlékezetoszlop' mivóltának megvizsgálására, mivelhogy ennek az oszlopnak valamint a' történethez úgy az Ánglus néphez is méltónak kell lenni.

Az Ánglus törvényeknek engedelmevel megégygyezőleg ismét egy *aszszonykótyavetye* történt *Londonban* a' *Smithfield* nevű piatzon. Egy szép, fiatal, és jó öltözetű aszszonyságot állított-ki a' férje a' vásárra. Mint, a' törvény kívánnya, meg is volt kötötve az aszszony — de, mivel? — egy selyem sinórral volt körül kötve a' válla, a' mellyet drága tsipkefátyol borított-el. Legelőbbször 80 g ü i n é k e n (pengő pénzben valami 800 forint) kiáltatott-ki, de csak 50 g ü i é n é n ment-el, hanem a' paripáját is réa adta a' vásárló, a' mellyen űlt, úgy mindenestől fogva, a' miut rajta űlt, 's a' vett kintsel egy szép fél fedelű hintóba, melly már várta, azonnal béülvén, eltávozott a' piatzon álló sokaság között. Azt jegyzi-meg a' *Morning-Chronicle*, hogy az eladatott aszszonyság semmi kedvetlenséget nem mutatott. Éddig való férje Londontól nem messze valami marhatartó vagy gondviselő ember volt, a'

mostani ura pedig, egy Londoni igen gazdag Lótsíszár (lókereskedő) .Ez a' szokás, hogy a' férjfi a' feleségit megkötve a' piatzra kivihesse 's a' többetigérőnek eladhassa, akár melly vad nemzethez illő legyen is, tsakugyan még ma is fenn áll az Ánglusok között: de nem gyakran történik.

Olasz Ország.

Minekutánna a' Római Szent Széknek a' Bétsi Congressnson az ő régī birtokai, t. i: a' *Márok*, *Camerinóval* 's a' hozzátartozókkal egyetemben, valamint szintén *Benevent* és *Ponte-Corvó* Hertzegségek 's a' három Légátziók, úgymint, *Rovenna*, *Bologna*, és *Ferrara*, vissza adattattak volna, ehezképpest egy *Edictum* által, a' melly *Bolognában* mostanság Cardinális *Consalvitól* kiadatott, meghatározattak az ezen tartományokban felállani fogó *provisoriai* Országlás' módjának intézetei. A' nevezett tartományok között mindenikben leszen egyegy *Congregatió*, a' melly egy Fő Pábol mint Elölülőből, 4 tagokból, öt voksoló jussal nem bíró Adjutansokból, egy Assessorból, és egy Titoknokból áll. A' *Congregatióknak* lakhellyeik lesznek, *Bologna*, *Ferrara*, *Forli*, *Ancona*, *Macerata*, *Fermo*, és *Benevent*. — *Ancona* szabad kikötőhelynek hagyattatik ezen túl is. —

A' Ferrarai vidéknek a' Pó bal partján lévő része a' Majlandi tartományokhoz tsatóltatva marad.

Jul. 21-dikén a' *Genuai* tengeren 62 szállító hajók eveztek-el a' Piemonti partok felé, a' mellyek *Nápolyból* jöttek, és *Austriai* fegyveres seregeket vittek.

Julius 20-dikán az addig *Livornóban* volt *Austriai* seregek is mind hajókra ültek, és *Nizza* felé eveztek-el.

Frantzia Ország.

Az *Ain*, *Jura*, *Isere*, és *Montblanc* departamentek' lakosaihoz, ilyen Hirdetést intézett Jul. 20-dik napján Cs. K. Udvari Tanácsos Ritter *Roschman-Hoerburg* ur, azon departamenteknek *Austriai* Csász. Kormányozók: —

Az *Ain*, *Jura*, *Isere* és *Montblanc* lakosaihoz! Tudósíttatván a' felől, hogy a' Státusnak bizonyos tulajdonai, mellyek a' hadi törvények szerint annak a' Hatalmaságnak tulajdonaiivá lesznek, a' melly az országot elfoglalja, az ezeknek elvételére kineveztetett biztosok előtt eltitkoltattak 's eldugattattak légyen, meghatározatik. — 1)ször, hogy mind azok a' személyek, a' kik az efféle eltitkoltatott vagyonok felől valami tudnak, azokat bejelenteni köteleztetnek — 2)ször, mindenek, a' kik ezen tartozó kötelességnek eleget tesznek, a' bejelentetett vagyonnak negyed részét jutalomul vegyék, 's az ő nevek, ha kívánni fogják, szorosan eltitkoltassék — 3)ször, hogy az, a' kikre törvényesen rá bizonyosodik, hogy a' Státusnak valami efféle vagyonát eltitkolták, vagy ezeknek eltitkoltatását tudván a' felől a' Kormányozónak jelentést nem tettek, hadi biztosság' eleibe állítottasnak 's legkeményebben megbüntetessenek — 4)ször, magában értetődik, hogy az adminisztrációhoz tartozó tisztviselők a' Státusnak uradalmait 's egyéb fekvő jóságait bejelenteni köteleztetnek; és ha ezen kötelességnek, minden reménség ellen, meg nem felelnének, mind azok az emberek illendő jutalomhoz tarthatnak számot, a' kik a' tisztviselőknek ezen igasságtalanságaikat bejelentik — 5)ször. A' jelen lévő határozást a' közönségek' Préfek-

tusai és Polgármesterei kinyomtattatni 's a' nevezett négy departamentekben mindennütt kihirdettetni 's kifüggesztetni tartoznak. Költ *Bourg-en-Bressében*, Jul. 20-dikán, 1815-ben. —

„Ritter *Roschmann-Roerburg Antal*.

Jul. 21-dik napján külömbkülömb, *Orosz* és *Prussus* seregek, artilériával és minden egyéb hadi butorral jól felkészülve útnak indultak *Párisból Melün*, *Chartres*, és *Orleans* felé. Az *Orosz* Császár szállásán *Párisban* *Austriai* *Granadirosok* tették a' szolgálatot.

Mouliusba is bészállottak már az *Austriai* seregek. *Newersben* a' *Ligeris'* hidja félig az *Austriaiak* félig a' *Frantziák* által volt elfoglaltatva. *Marsiliában*, *Austriai*, *Anglus*, és *Sárdinai* seregek teszik most a' szolgálatot.

A' *Párisi* újságlevelekben ily tudósítás jött-ki *Autun* városából Jul. 19-diken: — „Városunk egy tsupa lógerhez hasonlít; gyakran több benne a' katona, mint a' lakos. A' *Simplon* felől erre felé nyomuló *Austriai* sereg valami 100,000 emberből áll, melly a' *Ligeris* felé nyomul sietve, olly célzással, hogy az *Eckmühli* Hertzeg' armádáját megakadályoztassa, hogy felfelé ne nyomúlhasson a' víz mellett, melly mozdulása által az *Austriai* armádának, bátorságba helyheztetődik *Burgundia* az *Eckmühl* armádája célzása ellen, a' melyhez semmi bizodalommal nem lehet lenni, minthogy nem tudhatni sem azt, hogy mit akar sem azt, hogy mit kíván, és minthogy minden azéránt való ígéretei mellett is, hogy magát a' Királynak alája adja, meg nem szünik az ő Felsége akaratja nélkül 's tökéletes függetlenséggel folytatni a' magafoglalatoságait.

Marschal *Davoust* így írt volt még Jul. 18-dikán azon követekhez, kiket az ő vezérlése alatt lévő armáda a' maga megadásának jelentésével *Párisba* küldött vala, t. i: *Haxo*, *Gerard*, és *Valmy* General-Lajtnántokhoz: —

„Mi itt még mind az előbbeni állapotban vagyunk; az ármáda igen jó tüzet mutat, és legnagyobb hőltességgel viseli magát. A' mi magunk megadásáról tett jelentésre még semmi választ nem kaphatunk. Az Országlószéknek ezen halgatása, 's azok a' kétséges értelmű motskolódások, mellyekkel némely Párisi újságok ezt az ármádát bántják, 's a' mellyeket ez az ármáda tellyességgel meg nem érdemlett, rossz érzékenységet gerjeszt tisztjeinkben, 's nagyon szükséges dolog, hogy ezen környülállások között mennél elebb menekedjünk-meg.“

Langres városába egygyezéssel mentek-bé az Austriaiak, melynek ereje szerint a' Frantziákkal egygyütt teszik a' városban a' szolgálatot. Mind két résznek egymástól nem függő vezérei vannak. A' hadi készületek minden táborigi materialékkal egyetemben a' Frantzia Király' tulajdonai maradtak. A' szövetséges seregek szabadon útozhatnak a' városon által, 's úgy van itt is az élelmek, mint egyéb Frantzia városokban.

A' Párisi környéken fekvő szövetséges seregeknek az újabb egygyezések szerint már most csak szállást tartoznak adni a' lakosok. A' Párisban fekvő Austriai seregek' vezére Hertzeg *Lichtenstein Moritz* is olyan egygyezésre lépett az oda való Préfektussal, hogy a' vezérlése alá tartozó seregbéli tisztek és közkatonák Juliusnak 27-dik napjától fogva semmi eleséget ne kapjanak a' magok gazdáiktól. A' tisztek viseljenek eleség' dolgában magok gondot magokra; a' közemberek pedig az e' végre felállított élésházakból kapják -ki a' magok portzióikat.

A' Frantzia katonák, azt írja a' *Journal-des-debattes*, oly nagyon szöknek a' *Ligerisi* ármádától, hogy a' széllyel járó katoná vigyázók 400 sőt 1200-zanként is fogdossák össze és hozzák-bé őket.

Müirat, az újabb tudósítások szerint azért nem hagyhatta még oda *Toulont*, hogy nem kaphatott passust az elevezésre.

Laon és *Soisson* felszurták ugyan a'

fejér zászlót, hanem a' szövetségeseket tellyességgel bé nem bortsátották.

Mar vagy két tornyok' tetején *Strasbourgban* is fejér zászlók látszottak lobogni Jul. 30-dikától fogva.

Valenciennes és *Conde* váraikban a' Kommendánsok, az újabb tudósítások szerint nem valósággal akarták ezen várat feladni, és úgy hallik, hogy Bonaparte Jeromos *Valenciennes* várában fekszik megsebesedve.

Landauba Jul. 22-dik napján éjjel háubit golyóbitsokat hánytak-bé az Ostromlók; gyúlást is okoztak vagy két helyen, de a' melly hamar eloltatott. Az őrző sereg is hevesen tüzelt ostrom ágyúkkal kifelé.

A' közönséges újságokban egy levél jött-ki, melyben így beszéltek elő azok a' környülállások, mellyek a' Szövetséges seregeknek oda való benyomulásokat megelőzték: —“

„Végezetre helyre állítja minden linéáinnak(külső kapuinknak) a' szövetségesek győzedelmes kezére való jutása a' mi tennessegünket 's a' világ' egyéb részeivel való összsatsatoltatásunkat. Ezen időnek elkövetkezhetése előtt néhány igen félelmes napjaink valának, mivelhogy némelly Generálisok, a' kik testestől lelkektől fogva a' Bonapartéi valának, és a' kik ha egyebet nem is, legalább minden méltóságukat elveszteni hiszik a' *Bourbonoknak* visszatérése által, mindent elkövettek. Ezek nem csak a' Párisba vívő útakat, mint a' Provisoriai Országlószék meghatározta vala, hanem magát Páris városát is az utolsó tsepp vérig védelmezni akarták, 's a' magok fejeknek elvészését örömet összsatsatolták volna a' fő városnak öszveromlásával. Mondják, hogy még 3-dikban is a' volt plánumjok, hogy ha az az útközet, mellyet csak a' fegyvernyúgvásnak helyreállása fordított-el, azon nap megtörténvén, mint feltenni lehet, a' Frantzia ármádára nézve ütött volna szerentsétlenül ki, ezen eset-

ben csak a *Sequana* tulsó partjára vonta volna magát vissza a Frantzia ármáda, 's az után a hidakat 's nevezetesen az úgy nevezett *Jénai* hidat, melly a tsata piatzához legközelebb esett volna, a levegőbe felvettéven, az után ott a város tulsó részében folytatták volna a magok védelmezését a megmaradott Frantzia seregek. Rettenetes lett volna ezen esetben a *Sequana* bal partja felől lakó Párisiaknak az állapotjuk, a kik a dühösködve futó Frantzia seregeknek, ha t. i. hátrálniok kellett volna, 's az őket mérgesen kergető ellenségnek, egészen kitétetve lettek volna. Mint valóságos megtartatást úgy vették tehát a Párisiak azt a hirt, hogy a fegyvernyúgvás munkába vétetett 's végezetre meg is köttetett legyen. Fordúltak azomban tsakugyan ezen szerentsés történetől fogva is sok nyúghatatlan órák elő, minthogy azok a, tsupántsak a magok állapotjokat tekintő lármás fejű emberek, kik közzé tartozik az a *Labadoyère* is, a ki mint *Oberster*, *Grenobelnél*, a maga Regementjével legelőbb által állott Bonapartéhoz, 's ezen hűségének jutalmául Frantzia Pairséget nyert, mindent elkövettek, hogy a dolgok folyamatjának más útát adhassanak 's nyughatatlanságot gerjeszthessenek. Jul. 4-dikén estve, csak kevéssel azután hogy a fegyvernyúgvás kihirdettetett, azt a hirt terjesztették-el, hogy a katonaság nem akarja magát ahoz tartani, hanem inkább verekedni akar. 'S úgy is volt, hogy némelly katonák, 's úgy nevezett *Foederatusok*, a *Sequana* tulsó részén lévő utzákon ide 's tova nyargalódván, a piatzokon ilyen orditással töltötték-el a levegőt: *Éljen a Császár!* Némelly helyeken, mint t. i. a *Szent Jakab* és *Szent Márton* utzáokban még prédálásbéli próbák is tétettek; sőt a *Palais-Royal* mellett is történt eféle öszszetsoportozás. A magátigen jólviselő nemzeti testörző sereg mindazáltal olyan szerentsés volt, hogy mind ezeknek a moz-

gásoknak eleit vette, 's a rendet és tsendességet mind ez ideig fenntartotta. —

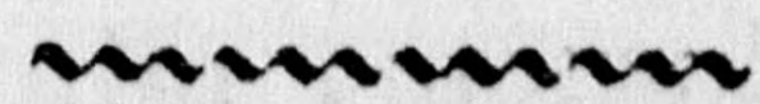
„Erről a nemzeti testörző seregről illő leszen egy kevés rajzolatot ide tenni. Ez mind azokból a polgárokból áll, a kik szeretik a jó rendtartást, és tulajdon-birtokos lakosok; egész célzássok, a melyre nézve egy ily sereget formálnak, csak az, hogy a személyt és tulajdont védelmezzék. Ezek ahoz az Országláshoz szítanak, melyről meggyőzöttetve vannak, hogy a kereskedést 's az élelmet fenn tartó közösülést, oltalmazza, következésképpen a mely a békességnek fennállásáért kezességül szolgálhat. Az ő köz jóra való célzássok miatt ki sem tettszik közöttök némelly különböző vélekedésű személyeknek hajlandósága. Egy, 30,000 ilyen emberekből álló, fegyveres, formaruhás, és meglehetősen gyakorlott massa, elégséges arra, hogy egy olyan (valami 700,000 emberekből álló) anya városban, mint Páris, a tsendességet fenntartassa: de ellenben azt is minden józanon gondolkodó ember könnyen által láthatja, hogy egy ilyen sereg, a mely nagyobb részint ház-népes atyákból, feleséges gyermekek polgárokból áll, nem lehet hajlandó arra 's nem is lehet kívánni tőlle azt, hogy, mint a reguláris seregek, hideg vérrel a kártátsok eleibe tartsa a mejjit, 's innen lehet megmagyarázni azt is, hogy ugyan ezen sereg a Királynak védelmezésére sem állott vala elő a Bonaparte vad feltüzesüléssel tele lévő katonái ellen. De Bonaparte 's az ő hűséges vezérjei is éppen ilyen kevéssé vihették valamint 15 hónapoknak előtte úgy most is véghez azt, hogy ugyan ez a polgári sereg a szövetséges seregek ellen a városból kimozdúljon. Ez a környülállás okozta vala, hogy Bonaparte 's az ő követői ezen utolsó hadakozásnak elkezdődése előtt arra a gondolatra mentek, hogy úgy nevezett *Föderatus* sereget állítsanak-fel olyan rendű emberekből, kiknek semmi vagyonyok nintsen, tsupa házatlan, és csak nappali munkából

elő emberekből. Ezekkel azt gondolták, hogy jobban elerik tzeljokat, legalább, hogy ezek, ha a' szükség úgy találja kívánni, megfelelhetnek a' tehetős lakosokból álló nemzeti seregeknek. Ezek a' *Faederatusok* valósággal ki is mentek volt a' mostani kétségbeesés' környülállásai között Páris mellé a' regularis seregeknek segittségekre, melyre magát az úgy nevezett nemzeti testörző sereg telyességgel réa nem vette. —

„Julius 4-dikén estve különösen az is nagyon nevelte a' Párisiak' ijedségét, hogy éppen a' belső lárma' alkalmatosságával a' *Moutmartre* hegyei felől ágyuzást és a' felső *Sequana* felől hosszasan tartó puskatüzet hallottak: de a' melly' nem egyéb okon történt, hanem tsak a' töltve lévő ágyuk és pusokák süttettek - ki a' levegőbe, és már ekkor semmi egyéb ellenségeskedés nem történt, hanem tsak a' Prussus és Frantzia szélső vigyázó csoportok között estek, mint némeltyek erőssítik, még ekkor is egyegy lövések. Az is ekkor történt, hogy egy vigyázatlan Royalista ember a' Márs' mezején veszekedni kezdvén, agyon szúratott. Azonközben még ezen estve hozzá fogtak a' Frantzia seregek Párisnak idehagyásához 's azt egész éjjel folytatták. Végezetre 5-dikben reggel a' Csaszári testörző sereg is jó rendel és nagy tsendességgel elmaschirozott a' Mars' mezejéről (arrol a' híres mezőről, mellyen *Napoléon* a' nevezetes *Májusi* gyűlést tartotta vala). A' lovasság ilyen rendel távozott-el: Legelől mentek a' Lengyel és Veres Lántsások, utánnok a' Veres Huszárok, Dragonyostestörzők, a' Lovasgranadirosok, 's végezetre az úgy nevezett *Jens d' armes d' elite*. A' Lovasvadászok 's *Mamelukok*' serege talám előre elment volt, vagy pedig más felé vette útját, mert most nem volt jelen ezen seregnél. —

„Képzelmeltni, melly ellenkező környülállás vala ez azon a' mezőn, a' hol ez a' híres sereg most az utolsó napokban az ő bálványa' nagy plánumainak semmivé tettetése után azon *amphitheatrum* körül tá-

borozott, a' melyben majd éppen tsak egy hónapnak előtte a' Frantzia nép a' maga követjei által a' maga hódolását ugyan ezen bálvány eleibe letétette, melly ellenkező környülállások valának mondám mindezek ahoz a' fényességhez képeest, mellyel ez a' pompás hódolás ugyan ezen mezőn véghez ment vala!“

Azok az önkéntvállalkozottakból álló tsapatok, mellyeket a' Bonaparte' emberei ezen utolsó hadakozásra nézve felállítottak vala, 's a' mellyek az utolsó napokban a' *Lotharingiai* és *Vogesis* hegyek között való útakat igen veszedelmesekké tették vala, már letették a' fegyvert. Ezek a' tsapatok sokkal számosabbaknak lenni találtattak, mint eleinten lenni gondoltattak vala. Most 25 ezerre teszik a' számokat; egymást, tserélgetve váltották-fel az erdőkben, de azonban olyan állásokba voltak helyheztetve, hogy, ha a' szükség kívánta, az egész seregösszegyülekezhetett. Már most egészen bátorságos a' Párisbol Német Ország felé *Sz. Avöldon* és *Saarbrüchenen* által jövő út.

A' *Helvétziai* levelek így írnak a' Bonaparte familiának némely tagjairól 's néhány más Frantziákrol: — „Jul. 23-dik és 24-dik napjain ezek érkeztek-meg Genevába az úgy nevezett *Anglus* vendégfogadóba: — 1)zör, a' *Bonaparte*' anyja *Letizia*, az ötsével Cardinális *Feschsel* egygyütt; ezek azonnal tovább folytatták útjokat a' *Simplon* felé, egy 6 lovas hintoban, a' mellyet három más szekerek kísérték. Egy Austriai tisztnek vigyázása alatt jöttek ide; — 2)szor, a' *Saint Leui* Grófné (a' Hollandiai volt Királyné, *Hortensia*); erről azt mondják, hogy megengedve van néki, hogy azon falusi jószágában lakhassék, mellyet az ő anyja (*Josephina* Császárné) az ide nem messze lévő Gex tartományban *Pregnyben* vásárlott volt; — 3)szor, *Maret* úr és *Maretné* aszszonyság (Bassano volt Hertzeg és Hertzegné). Ezekről azt beszél-

lik, hogy a' *Helvétziai* Dietához folyamodtak légyen kérelmekkel, hogy engedje-meg nékik a' *Helvétziai* földön való lakást."

A' *Hünningeni* újabb környülállásokrol így írnak *Báselből* Augustus' 1-ső napján: — „A' *Hünningeni* Kommendáns még meg nem esmerte a' fegyvernyúgvást, és szünet nélkül tüzel az ostromlóknak sántzaikra. *Báselre* ugyan nem tüzelt Jul. 26-dikától fogva, hanem, mint hallottuk *Austriai* Generalis *Báró Steigentésch* úr által, a' ki izenetekkel oda küldetett vala, azt adatta tudtára előljáróinknak, hogy előbb az ő számára azután pedig a' *Frantzia Király'* számára, küldjön városunk, ha újabb ágyuztatást nem akar szenvedni, 300,000 Frankokat; a' melly kívánság nem tsak hogy nem teljesített, de sőt inkább tudtára adatott a' *Hünningeni* Kommendánsnak, hogy a' mi kárt *Báselnek* tétetni fog, az, mind vissza fog ezen városnak *Frantzia* ország által térített. Ezen napokban számos *Austriai* sereg és ostromágyuk várattanak ide annak a' veszedelmes bástyának özszerontatására, melyről a' *Hünningeni* Kommendáns réánk ágyuztat, 's a' melynek *Abbatueci* a' neve. A' nálunk lévő *Generalisi* Kar azonközben szüntelen való alkudozásban van ezzel a' Kommandánsal; megküldötte néki azon rendelést is, melyben minden *Alsatziai* váraknak parantsólja 18-dik *Lajos*, hogy botsássák-bé a' szövetséges seregeket."

Avenio városában véres lármát okoztak az úgy nevezett *Föderatus* seregek; egy betsületes kereskedőt megöltek, 's azután a' várost oda hagyván, a' nép a' *Benaparté*hoz szító lakosoknak házaikra rontott, és sok rendetlenség történt. — *Bordeaux* városában ellenben leírhatatlan örövendéssel innepeltetett a' *Bourbonok'* visszaérkezésének híre. A' Királynak és *Angou-*

leme *Hertze*gnének mejképeiket ilyen kiállításal hordozta a' nép az utzakon szellyel: *Éljenek a' Bourbonok!* A' piatzokon örömtüzek lángoltak mindenütt, az asztalok az utzákra rakattattak-ki, mellyek mellett egész éjjel örövendezve vendégeskedett a' nép.

A' *Wrede* seregei is a' *Ligeris* felé nyomúltak az *Oroszokkal* egyetemben. Az *Orleansi* nemzeti seregeket kivetkeztették fegyvereikből a' Szövetségesek. A' *Párisi* levelek szerint, már *Brune*, *Jourdan*, és *Clauzel* *Generalisok* is beküldöttek vala arról való jelentészeket, hogy armádájokkal egyetemben a' *Király'* alá botsátják magukat, a' melly el is fogadtatott. *Marschal Suchet* már *Bourgesnél* állott a' maga armádájával, melly magát hasonlóképpen a' *Király'* alá botsátotta, és 240 ágyukból álló igen szép artilleriájával egyetemben. —

Toulouse városában Jul. 17-dikén a' katonaságnak nagy része, előljáróinok minden tanátslása ellen, fegyvereivel és bagáziájával egyetemben, elébb állott, a' nép pedig a' fejer zászlókat még azon éjjel kifüggesztvén, leg nagyobb örövendezésnek botsátotta magát. Viradólag még nagyobb számmal kezdett elszéledni a' katonaság, melly után a' *Bonaparte'* mejképei mindenütt leszedettek, 's a' 18-dik *Lajos Királyéi* rakattattak-ki. — *Beszanszonban* Jul. 19-dikén hirdette-ki *Gen. Jourdan* a' Királyi országlásnak visszaállittatását 's függesztette-ki a' fejer zászlókat. *Rennesben* ellenben még nem állott volt helyre a' tsendesség. A' nemzeti seregek, mellyeknek buzgósága még mind eddig meg nem hülpedett, minden nap bajlódni kéntelenítették a' piatzokon özsze sereglő *Föderatusok*nak és egyéb gyülevész csoportoknak szellyel kergetésével.

Aug. 9-dik napján váltak 100 Forint Huszas pénzért 348 3/8 forintot Váltótzékulában. Egy Csász. aranyért 15 forintot 57 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro 35.

A' Magyar Kurir 64 -dik darabjához.

Magyar Ország.

A' Törvényes Tábla Assessorát, 's Pest Pilis és Solt egygyesült T. N. Vármegyéknek előbbeni Fő-Szolgabíráját, *T. Somogyi Antal* urat, megbizonyított tehetségére, tapasztalására, a' polgári és törvényes dolgokban való jártasságára, 's hosszas és hasznos szolgálatai által szerzett érdemeire való tekintetből, Jászok' és Kunok' Palatinális Fő Kapitányává méltóztatott nevezni Palatinus ó Császári Fő Hertzegsége.

Gallitzia.

Tudva van az Anglusoknak az a' nagy iparkodása, mellyel ők az ólta, hogy a' juhtenyésztetésnek előmenetelesítésére adták magokat, a' farkasokat úgy elpusztították, hogy 100 esztendőől fogva ő nállok egy farkas sem találtatik. Hasonló iparkodással munkálódnak a' *Gallitziaiak* nálluuk egy időtől fogva ennek a' kártékony állatnak kevesítésén. Több esztendőktől fogva jutalmaknak osztogattatása által is buzdítja az Országlószéknek atyai gondoskodása a' lakosokat a' medve és farkas pusztításra, a' melly vad állatok ezen országban eddig igen nagy bőséggel találtattak. Ezen iparkodásnak a' lett a' lefolyt három esztendőökben a' következése, hogy 1812-ben, 2046 farkast 10 medvét; 1813-ban, 1409 farkast 9 medvét; 1814-ben 1483 farkast 21 medvét, mind egygyütt a' három esztendőök alatt 4938 farkast és 40 medvét öltek meg csak az olyan lakosok, a' kik jutalmat kaptak érte.

Belgium.

Kijött már a' közönséges levelekben a' Belgiumi armádának azon tsatákbéli vesztese, mellyekben Jun. 16-dikán és 18-

dikán ők is részesültek. Azoknak laistrában, a' kik megölettetek vagy nem tudatik hova lettek, 27 tiszték és 2058 altiszték és közemberek, a' megsebesedett emberek' laistromában pedig 115 tiszték és 1936 altiszték és közemberek találtatnak. Az elhullott lovak' száma 1630 darabra tétetik.

Az elvett ágyuk között némellyeken NB ezen szók: *Szabadság, Egyenlőség*; másokon ismét a' milyenek legtöbbben vannak, a' *Napoleon* név szemléltetnek.

Német Ország.

Trierből így irták Jul. 20-dik napján: — „Tegnap reggeli 5 órakor egy Frantzia katonákból álló tolvaj sereg, *Saarlouisból* által ütött *Merzig* városába, 's onnét a' Polgármestert, a' város' tanácsbéli személyeivel 's néhány magokat jól bíró polgárokkal 's három asszonyokkal egyetemben, sok meztartanságokkal való illetés és halállal való fenyegetés között, egy félóránnyira a' *Saar* vizen túl hurtaolták, mint kezeseket, azt kívánvántóllók, hogy 10,000 Frankokat tegyenek-le. A' foglyok között ugyan mindenik, haladék nélkül oda hozatta a' mennyi pénze otthon a' házánaál találtatott, de e' nem volt elég. Az alatt más ugyantsak ezen *Saar* sereghöz tartozó katonák *Merzigben* a' kereskedő boltokba 's a' gazdagabb polgároknak házaikba lérontottak, azokból a' mit hirtelen lehetett mindent elragadoztak, 's elvittek; valami 50 vagy 60 lovat is vittek-el, melly után a' kezeseket elbótsátván, 11 óratájban eltávoztak, 's fészkekbe vissza mentek. Több Német helységekkel is tettek így; *Saarburg* városának azt izenték, hogy holnap látogatására fognak jőni, 's *Trier* felé is fel fog-

nak nyomulni: de rendelés tétetett, hogy haladék nélkül jelennyék - meg egy *Landwéhr* Batalion, a' melly 800 emberből áll és elégséges leszen ezen ragadozó csoportnak megzabolázására, 's határjainknak fedezésére; a' *Saar* - departament *Laudwéhr* seregei is organizáltak.

Elegyes dolgok.

A' Szövetséges Hatalmasságoknak seregeik még mind többtöbb számmal folytatják útjokat bé Frantzia országra. — A' *Dánus* seregek is útnak indultak már ugyan oda. — Valami 7000 emberekből álló Angliai tartalék sereg, a' melly eddig Belgiumban fekütt, hasonlóképpen folytatja útját Frantzia ország felé, 's helyébe újabb sereget tettek - ki számos Anglus szállító hajók *Ostendé*hez.

Frantzia országba azok az 1-ső, 2-dik, 3-dik és 4-ik számú Prussus armádák mentek vólt bé eleinten, a' mellyek a' 16-ik és 18-dik Juniusi tsatákban verekedtek. Most már, az *Aachen*ből Jul. 26-dikán indult tudósítások szerent, az 5-dik és 6-ik számúak is folytatják a' Gróf *Tauntzien* vezérlése alatt útjokat arra felé. Ez a' két armáda 60,000 emberből áll. Szélesen kiterjed a' marschútja, minthogy *Moguntziánál*, *Koblentznél*, *Koloniánál*, *Düsseldorf-nál* és *Wéselnél* takaródik által a' *Rénuson*.

Angliából újabb levelek érkeztek, mellyekben ezek irattatnak Bonaparténak a' hajón lévő környülállásairól: —

Egygyik tudósító ezeket beszéli felölle: — „*Bonaparte*, a' *Bellerophon* Kapitányával beszélget többet mint a' hozzá tartozó Frantziákkal; ezek között tsak *Bertrand* és *Lallemand* Generálisok közelgetnek némelykor hozzá. Az asztalnál most sem ül sokáig; bort keveset iszik; mondják, hogy gyakran iszik az Angliai Régens Princz egészségéért. Kávét gyakran iszik kün a' hajó' padlásán. Majd mindenkor

egy minden czímer nélkül való zöldkaputban jár, s' a' fején egy három szegletű kalap van.

Megérkezvén a' *Torbay* kikötőhelyből a' tudósítás a' *Bellerophon*nak oda való kikötéséről, a' Ministerek azonnal kabinéti gyűlést tartottak, dé, hogy mit végéztek, meg nem hirdették - ki: tsak hallomásból lehetett tudni, hogy *Bonaparte* nem tétetik - ki az Angliai földre, hogy a' *Bellerophon* *Torbay*bol *Plymouth*hoz evezni parantsoltatott, 's hogy mint feljebb is említettük, szoroson megparantsoltatott, hogy a' hajórol senki semmi fogás alatt ki ne szállhasson, és a' hajóra semmi fele rangú ember fel ne botsáttassék.

Valaki, a' ki a' hajót még akkor oda hagyta, mikor e' még nem volt a' *Plymouthi* kikötőhelyben, *London*ba érkezvén, beszéli, hogy *Bonaparte* többire örökké a' hajó' padlásán tartozkodik, a' keziben egy perspektiva van, a' mellyel ide 's tova néz, magamagában gyakran beszél még pedig hevesen, és jár elé 's hátra. Az emberek annyira kívánnák őtet látni, hogy napjában száz hajó is megfordúl a' *Bellerophon* mellett.

Egy *Londoni* újság így fejezi - ki magát a' *Bonaparte* mostani állapotjára nézve: — „

„De mit kell már most nekünk tsinálni Bonapartével? Néki semmi Anglus tiszt nem tehetett az ő jövődöbéli állapotja felől semmi ígéretet. A' környülállás, mellyben mi Bonapartéra nézve vagyunk igen terhes; ily kényes kérdés még egy Anglus tanátsban sem fordúlt elő. Ki kellé őtet adnunk? ezt nem tselekedhetjük, ha oly feltétel alatt által adta magát, hogy élete megtartattassék, sőt úgy se', ha feltétel nélkül a' *Britannus* nagy szívüség re bizta magát. De oly szoros őrizet alatt szükség őtet tartatnunk, hogy a' világnak több nyúghatatlanságot ne okozhasson, több kárt ne tehessen, egy szóval, mint ha a' világra nézve, politikai módon meghalt volna.“